

CHỦ ĐỀ D. ĐẠO ĐỨC, PHÁP LUẬT VÀ VĂN HOÁ TRONG MÔI TRƯỜNG SỐ

BÀI 9. LƯU TRỮ, TRAO ĐỔI, BẢO VỆ THÔNG TIN CỦA EM VÀ GIA ĐÌNH (2 tiết)

I. MỤC TIÊU

- Biết được thông tin cá nhân và gia đình có thể được lưu trữ và trao đổi nhờ máy tính.
- Biết được việc người xấu có thể lợi dụng những thông tin này gây hại cho em và gia đình.
- Có ý thức bảo vệ thông tin cá nhân và gia đình khi giao tiếp qua máy tính.

II. THIẾT BỊ, ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

Giấy khổ lớn, bút dạ (để trình bày kết quả hoạt động nhóm), giấy A4 (để lập bảng ghi kết quả khi làm việc của cá nhân HS).

III. PHÂN BỐ THỜI LƯỢNG

- Tiết 1: Phần Khởi động, mục 1, và phần Làm mục 2 của phần Khám phá.
- Tiết 2: Từ phần Đọc (mục 2) phần Khám phá đến hết bài.

IV. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

HS đọc kênh chữ, suy nghĩ để chỉ ra thông tin cá nhân, thông tin gia đình và thông tin không phải là thông tin cá nhân hay gia đình.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

GV gợi ý thông tin cá nhân là thông tin liên quan đến một người cụ thể; thông tin gia đình là thông tin liên quan đến những người trong gia đình em.

📁 Sản phẩm

- HS nêu được Thông tin cá nhân: tên, năm sinh của em, địa chỉ nhà em, ảnh của em.
- Thông tin gia đình: Đây là thông tin cá nhân của bố, của mẹ, bức ảnh chụp gia đình em.
- Thông tin không phải cá nhân, gia đình em: tên, địa chỉ, ảnh chụp một trường tiểu học.

1. Thông tin cá nhân, gia đình có thể được lưu trữ và trao đổi nhờ máy tính

◎ Mục tiêu

HS biết được thông tin cá nhân và thông tin gia đình được lưu trữ và trao đổi nhờ máy tính.

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

Hoạt động

HS làm việc nhóm, quan sát kênh hình, thảo luận, phát biểu để chỉ ra thông tin cá nhân và gia đình có thể được lưu trữ ở đâu.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– Hình 1 trong SGK: Em hãy nêu của các thiết bị trong hình?

– Thông tin nào được lưu trữ trong các thiết bị đó?

– Đó có phải thông tin cá nhân hoặc thông tin gia đình không?

– Ở Hình 2 trong SGK, em hãy kể ra một số ứng dụng được dùng để trao đổi thông tin trong hình.

GV có thể giới thiệu thêm cho HS một số thiết bị khác như máy tính bảng, đồng hồ thông minh, ... và kể thêm một số ứng dụng mạng xã hội hiện nay mà HS hoặc người thân của HS sử dụng.

Hoạt động

HS tự chốt kiến thức như tại hộp Ghi nhớ dưới sự hướng dẫn của GV.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– Em hãy nêu ví dụ về một số thông tin cá nhân, thông tin gia đình.

– Thông tin cá nhân, gia đình có thể lưu trữ và trao đổi nhờ thiết bị nào?

👉 Sản phẩm

– HS nêu được một số thông tin cá nhân (tên, ngày sinh, ảnh chụp...), thông tin gia đình (ảnh chụp gia đình, địa chỉ nhà, giờ giấc sinh hoạt của gia đình...).

– HS nêu được thông tin cá nhân và gia đình được trao đổi qua thư điện tử, tin nhắn Facebook, ...

– HS nêu được thông tin cá nhân và gia đình được lưu trữ và trao đổi nhờ máy tính.

2. Bảo vệ thông tin cá nhân, gia đình

◎ Mục tiêu

– HS biết được việc người xấu có thể lợi dụng những thông tin này gây hại cho em và gia đình.

– HS có ý thức bảo vệ thông tin cá nhân và gia đình khi giao tiếp qua máy tính.

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

Hoạt động

HS làm việc nhóm, quan sát kênh hình, thảo luận để trả lời các câu hỏi của GV.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– GV tổ chức để HS làm việc theo nhóm phát biểu thảo luận trả lời câu hỏi ở Hình 3 trong SGK.

– Tại sao kẻ xấu biết gia đình em đang đi du lịch?

– Khi nhìn thấy hình ảnh gia đình đang đi du lịch được chia sẻ trên mạng, kẻ xấu có thể làm gì?

Hoạt động

HS đọc sách, GV hướng dẫn HS tóm tắt những rủi ro có thể xảy ra trong các tình huống ở Hình 4, 5, 6 trong SGK.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– Nếu kẻ xấu biết thông tin về ngày tháng năm sinh của em, em lại dùng ngày tháng năm sinh đặt làm mật khẩu thì điều gì có thể xảy ra?

– Tại sao em không nên cung cấp thông tin của em, gia đình em cho người lạ?

– Tại sao không nên nhấp chuột vào liên kết do người lạ gửi đến?

Hoạt động

HS làm việc nhóm, thảo luận, phát biểu kể thêm về những việc xấu mà người khác có thể làm khi có những thông tin cá nhân, gia đình.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– Nếu kẻ xấu biết rõ giờ giấc sinh hoạt của gia đình em, biết rõ em học lớp nào, trường nào, chúng có thể làm gì gây hại cho em?

– GV gợi ý bằng cách nêu một số tình huống thông tin cá nhân, gia đình bị sử dụng để làm việc xấu.

Hoạt động

HS tự tóm tắt kiến thức như tại hộp Ghi nhớ dưới sự hỗ trợ của GV.

📖 Sản phẩm

– Ở Hình 3 trong SGK, HS nêu được lý do kẻ xấu có thể vào nhà lấy cắp đồ khi gia đình đang đi du lịch xa nhà.

– Ở Hình 4 trong SGK, HS nêu được khi lấy thông tin cá nhân làm mật khẩu thì kẻ xấu có thể đoán được mật khẩu.

– Ở Hình 5 trong SGK, nêu được khi nhấp vào liên kết lạ có thể sẽ bị lấy cắp thông tin trên máy tính để gây hại, lừa đảo.

- Ở Hình 6 trong SGK, HS nêu được không nên cung cấp thông tin cá nhân, gia đình cho người lạ vì kẻ xấu có thể sử dụng để làm hại cho em và gia đình.
- HS biết được việc người xấu có thể lợi dụng những thông tin này gây hại cho em và gia đình.
- HS có ý thức bảo vệ thông tin cá nhân và gia đình khi giao tiếp qua máy tính.

HS làm việc nhóm để thực hiện Bài tập 1, 2 và 3 phần luyện tập.

Bài tập 1. Ví dụ: Tên, năm sinh của em, địa chỉ nhà em, ảnh của em, số điện thoại, nghề nghiệp của bố, mẹ em, bức ảnh chụp gia đình em, thói quen sinh hoạt của gia đình em,...

Bài tập 2. HS trả lời được việc bảo vệ thông tin cá nhân và gia đình là cần thiết. Nếu không may những thông tin này rơi vào tay những kẻ xấu, chúng sẽ lợi dụng để tiến hành như hành vi phạm pháp ảnh hưởng đến bản thân cũng như người thân trong gia đình.

Bài tập 3. HS nêu được một số trường hợp kẻ xấu lợi dụng thông tin cá nhân và gia đình:

- Lấy tên tuổi uy tín cá nhân hoặc của gia đình đi vay tiền, hoặc giả danh để làm việc xấu.
- Thực hiện hành vi bắt cóc tống tiền.
- Đột nhập trộm cắp khi biết thông tin không có ai ở nhà.

- HS làm việc cá nhân, trao đổi với bạn để thực hiện nhiệm vụ học tập.
- GV định hướng HS để chỉ ra được lí do không nên cung cấp cho người lạ thông tin về giờ giấc đi làm của các thành viên trong gia đình.
- GV nhắc nhở HS không những biết bảo vệ thông tin cá nhân và gia đình mình mà còn cần tôn trọng, bảo vệ thông tin của những người khác.

CHỦ ĐỀ E. ỨNG DỤNG TIN HỌC

BÀI 10. TRANG TRÌNH CHIẾU CỦA EM (2 tiết)

I. MỤC TIÊU

- Nhận biết được biểu tượng của phần mềm trình chiếu và khởi động được phần mềm.
- Tạo được tệp trình chiếu đơn giản có ảnh minh họa, lưu và đặt được tên cho tệp trình chiếu.

II. THIẾT BỊ, ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Máy tính, máy chiếu, phần mềm MS Office 2016.
- Biểu tượng phần mềm MS PowerPoint được đặt ngay trên màn hình nền hoặc Taskbar.
- Chuẩn bị một số tệp hình ảnh để thực hiện chèn ảnh vào trang trình chiếu.

III. PHÂN BỐ THỜI LƯỢNG

Nội dung bài được dạy học trong 2 tiết.

- Tiết 1: Phần Khởi động, Khám phá, Luyện tập.
- Tiết 2 (thực hành): Thực hành, Vận dụng.

IV. TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

Là tiết học đầu tiên HS được làm quen với phần mềm trình chiếu, do vậy GV nên minh họa một bài trình chiếu sinh động để tạo ấn tượng, hấp dẫn với HS.

GV có thể nêu một số câu hỏi như: Em đã thấy thầy, cô giáo sử dụng phần mềm trình chiếu để giảng bài trong lớp học chưa? Em thích những tiết học có sử dụng bài trình chiếu không? Tại sao?

Sau đó GV giới thiệu ở bài học này chúng ta sẽ tìm hiểu phần mềm trình chiếu để các em có thể tự tạo trang trình chiếu sinh động, hấp dẫn.

KHỞ ĐỘNG

❖ Phương pháp, cách tổ chức dạy học

– HS tham gia trò chơi “Làm quen”, chuẩn bị thông tin cá nhân (họ và tên, lớp, trường, sở thích, ...) để đứng lên tự giới thiệu về bản thân mình khi được gọi tên.

– HS quan sát *Hình 1 trong SGK* để phán đoán phần mềm bạn Chi đã sử dụng để giới thiệu bản thân.

Hướng dẫn, gợi ý của GV:

– GV gợi ý để HS chuẩn bị thông tin cá nhân để đứng lên tự giới thiệu trước lớp.

– GV yêu cầu HS quan sát *Hình 1 trong SGK* và cho biết bạn Chi đã sử dụng phần mềm nào để tự giới thiệu bản thân. Ngoài thông tin ở dạng chữ thì còn có thông tin gì ở dạng gì trên trang trình chiếu?

– GV giới thiệu khi sử dụng phần mềm trình chiếu để giới thiệu bản thân, em có thể đưa hình ảnh vào trang trình chiếu để phần giới thiệu của các em sẽ sinh động, hấp dẫn hơn.